

Witalis Ugrechelidze, gruziński oficer zasłużony w walce o niepodległość Polski i tłumacz "Pana Tadeusza" na język tego kraju, został patronem placu na skrzyżowaniu ul. Grudziądzkiej z Trasą Władysława Raczkiewicza w Toruniu.

O nadaniu nazwy **placu Witalisa Ugrechlidze** zdecydowała 17 czerwca 2021 r. Rada Miasta Torunia. Uroczyste wręczenie przedstawicielom Gruzji aktu nadania imienia Witalisa Ugrechelidze odbyło się 29 sierpnia 2022 r. w Książnicy Kopernikańskiej, w obecności inicjatora przedsięwzięcia marszałka Piotra Całbeckiego. Samorząd województwa od lat współpracuje z Gruzją, szczególnie z regionem Imeretia. Niedawno, z okazji setnej rocznicy polsko-gruzińskich relacji dyplomatycznych, samorządowcy z tego kraju nazwali imieniem prezydenta Władysława Raczkiewicza jedno z rond w mieście Kutaisi. W odpowiedzi samorząd województwa kujawsko-pomorskiego zaproponował podobne uhonorowanie w Toruniu zasłużonego dla Polski Witalisa Ugrechelidze.

29 sierpnia 2022 r. delegacja gruzińska odebrała akt nadania nazwy miejscowej z rąk zastępcy prezydenta Torunia Pawła Gulewskiego i radnego Piotra Lenkiewicza.

Uroczystości towarzyszyła prezentacja najcenniejszych książek ze zbiorów Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu.

Witalis Ugrechelidze urodził się 11 maja 1902 r. w mieście Kutaisi, w zachodniej Gruzji. Po ukończeniu gimnazjum szlacheckiego wstąpił do szkoły oficerskiej w Tbilisi. Walczył o niepodległość Gruzji, a po klęsce udał się na emigrację do Turcji. Do Polski przyjechał w grupie oficerów gruzińskich zaproszonych w 1921 r. przez marszałka Józefa Piłsudskiego. W wojsku polskim dosłużył się stopnia majora. Tu także ożenił się z Polką Haliną Troicką. Za udział w kampanii wrześniowej otrzymał order Virtuti Milliarum. Po zwolnieniu z obozu jenieckiego w Luckenwalde włączył się w działalność konspiracyjną w Warszawie. Przed powstaniem warszawskim przedostał się do Włoch, gdzie dołączył do II Korpusu. Następnie wraz z nim wyjechał do Wielkiej Brytanii. Po wojnie utrzymywał rodzinę z pracy fizycznej. Zmarł 8 stycznia 1983 r. w Londynie, zaś w 2014 r. jego prochy zostały złożone na cmentarzu zasłużonych w Tbilisi.

W latach 50. XX wieku Ugrechelidze przetłumaczył na język gruziński "Pana Tadeusza". Po raz pierwszy przedstawił swoje tłumaczenie w 1955 r. podczas posiedzenia Sekcji Brytyjskiej Ogólnego Komitetu Mickiewiczowskiego, a publicznie rok później - podczas obchodów 100-lecia śmierci Adama Mickiewicza w Instytucie Sikorskiego w Londynie. Niestety nie doszło wówczas do wydania tłumaczenia. Rękopis odnaleziony po latach wydały w 2011 r. Studium Europy Wschodniej UW i Ossolineum.

Fot. Szymon Żelichowski/Urząd Marszałkowski WK-P

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)